

VOORAF

Misschien vormen orgeltrio's het hoogtepunt van de orgelliteratuur. Dit geldt zeker voor de triosonates van Johann Sebastian Bach (BWV 525-530). Over dit kunstige zestel noteerde biograaf Forkel dat vader Bach het als oefenmateriaal voor zoon Wilhelm Friedemann had bestemd.

Waar een kamermuziekensemble voor de uitvoering van een triosonate een beroep doet op drie of vier musici, kan de organist het in zijn eentje aan. Idealiter pakt hij daarbij uit met drie verschillende klankvelden: een bovenstem (rechterhand), een middenstem (linkerhand, bij voorkeur op een ander klavier) en een baspartij (pedaal met naast een achts- een zestienvoetsregister voor de dieptewerking). *Een krans van orgeltrio's* biedt een flink aantal voorbeelden van dergelijke driestemmigheid. Het begint relatief eenvoudig en wordt in de loop van de verzameling iets complexer. Naast een volgorde op basis van moeilijkheidsgraad is ook een thematische groepering nagestreefd. Kerstmateriaal (17-19), Duitse koralen (20-27) en Nederlandstalige kerkliederen (28-34) vormen eenheden binnen het grotere geheel.

Bewust koos ik bij deze bloemlezing voor een eerder naakt weergegeven notenbeeld. Reden te meer voor liefhebbers en kenners om de tekst verkennend 'in te kleuren'. Zo zag ik af van vingerzetting, nochtans een uiterst belangrijk, want 'handig' element bij het leerproces. Aanduiding om wat te vertragen in de laatste maat of maten van het stuk (rit.) zijn niet aanwezig. Natuurlijk is het altijd aangewezen om het stuk even neer te leggen. Ook bindingsbogen zijn schaars aangebracht. Voeren we alles gebonden of niet-gebonden uit? Zie maar af van deze zwart-witopstelling en houd op vlak van articulatie rekening met een veelheid van grijstinten die bijdragen tot een heldere interpretatie. Naar barok gebruik streefde ik in de pedaalpartij heel vaak een links-rechtsafwisseling na (zie vooral 1 tot 7). Het spreekt voor zich dat in rijker of thematischer uitgewerkte baspartijen het spel met de hak aan bod mag komen. In een aantal gevallen (zie 28 en tweede zetting van 34) valt de basfunctie weg en wordt het pedaal als solo ingezet. De keuze voor bijvoorbeeld een koraalbas 4' zorgt dan voor een met de voeten vertolkte alt- of sopraanpartij. Uitvoerders horen te weten dat de gesuggereerde tempi heel relatief zijn. Het gekozen tempo hangt af van het spelniveau van de uitvoerder en van de kamer-, concert- of kerkruimte waar gemusiceerd wordt. Dubbel zo traag of dubbel zo snel als voorgeschreven – het kan werken!

Een aantal nummers van liederen of koralen is bewust van een strofetekst (in de regel de eerste) voorzien. Die biedt de mogelijkheid om kennis te maken met de sfeer van een lied én laat soms zien in welke mate de tekst (zowel de algehele sfeer als de individuele woorden) de zetting heeft bepaald en ingekleurd. Stijgende en dalende lijnen zijn van tel. Twee voorbeelden? In 26 (*Vater unser im Himmelreich*) begeeft de middenstem zich van meet af aan hemelwaarts en in 18 (*Het viel eens hemels douwe*) treffen we in de pedaalpartij een trapsgewijze daling richting aarde aan. Sommige woorden bepalen het melodische verloop (extra verlaagde of verhoogde noten, zogenaamde alteraties) of geven aanleiding tot al of niet wrange sprongen, chromatiek, dissonante botsingen, zuchtfiguren etc. Het is goed om via analyse in te gaan op de nauwe relatie tussen tekst en toon. Als speler houd je best voor ogen dat je 'liederen zonder woorden' uitvoert. Het vocale (de door Bach aanbevolen "cantable Art im Spielen"), met in het verlengde daarvan de adem, ligt aan de basis van alle muziek.

Het merendeel van deze driestemmige stukken is contrapuntisch opgevat. Dit houdt in dat elke stem zich met een grote mate van zelfstandigheid voortbeweegt. Zich samen bewegende stemmen (homofonie) tref je in de bundeling nauwelijks aan. Hoe verhouden de stemmen zich tot elkaar? Waar tref je imitatie en de andere gebruikte technieken als verbreding, verkleining, stretto etc. aan? Verkenning van elke 'eigen-aardige' stem apart kan het geheel ten goede komen.

Melodieën uit een ver verleden en kerkliederen uit onze tijd worden weliswaar doorgaans tonaal behandeld, met geëigende cadensen en wendingen, maar verwijzen vaak naar het gregoriaans en zijn dan ook enigszins modaal. Soms wijst een voortekening in die richting. Nr. 28 (*Nu is die roe*) mag de g-tonaliteit (sol klein) worden toegewezen, maar de ene mol aan de voortekening wijst in de richting van g dorisch (de toonladder van sol met enkel si mol).

Neem als enthousiaste speler altijd de kans te baat om aan de hand van de gegeven liedmelodieën zelf te gaan improviseren.

Hier is zeker niet alles verteld. Voed jullie aan de windingen en wendingen van de krans. Pluk enkele trio's en laat die vrucht dragen.

Veel succes!

Dankbaar ben ik, want bij de voorbereiding van deze uitgave kreeg ik advies van de collega's Jan Van Landeghem en Nico Ronsse.

Om hun professionaliteit en enthousiasme ben ik dank verschuldigd aan Christine Vergauwen en medewerker Sybrand Maertens van uitgeverij Euprint. Ik kon me geen betere contacten voorstellen.

Dirk Blockeel, 23 januari 2026

FOREWORD

Organ trios are perhaps the pinnacle of organ literature. This is certainly true of Johann Sebastian Bach's *trio sonatas* (BWV 525-530). Whereas a chamber music ensemble requires three or four musicians to perform a trio sonata, the organist can manage it on his own. Ideally, he will use three different sounds: a treble (right hand), a middle voice (left hand, preferably on a different keyboard) and a bass part (pedal with an 8' and a 16' register for foundation).

A Wreath of Organ Trios (Een krans van orgeltrio's) offers a number of examples of such three-part counterpoint. It starts off relatively simple and becomes slightly more complex as the collection progresses. In addition to an order based on difficulty, a thematic grouping has also been pursued. Christmas material (17-19), German chorales (20-27) and Dutch church hymns (28-34) form units within the larger whole.

I deliberately chose a rather bare, clean notation for this anthology. I also refrained from including fingering, even though this is an extremely important element in the learning process. There are no indications (rit. e.g.) to slow down in the last bars of the piece, although it is always advisable to slow down a little at the end. Slurs are also sparsely applied. In accordance with Baroque practice, I often aimed for a left-right alternation in the pedal part (see especially 1 to 7). It goes without saying that in richer or more thematically developed bass parts, the heel may be used. In a limited number of cases, the bass function is omitted and the pedal is used as a solo. The choice of a 4' chorale bass then provides an alto or soprano part played by the feet. Students and teachers should be aware that the indicated tempos are suggestions. The speed of performance depends on the performer's level of skill and on the chamber, concert or church space where the music is being played.

A number of songs or chorales include the lyrics of the first verse. This offers the opportunity to become acquainted with the atmosphere of a song and sometimes shows the extent to which the text (both the overall atmosphere and the individual words) has determined and coloured the setting. Rising and falling lines are important. Some words determine the melodic progression (extra lowered or raised notes) or give rise to jarring leaps, chromaticism, dissonant clashes, sighing figures, etc. As a performer, it is best to keep in mind that you are performing "songs without words". Song - and by extension breath - is the basis of all music.

Most of these three-part pieces are contrapuntal in nature. This means that each voice moves with a high degree of independence. Voices moving together (homophony) are hardly found in the collection.

Melodies from the distant past and church hymns from our time are generally treated tonally, with appropriate cadences and turns, but often refer to Gregorian chant and are therefore somewhat modal.

This is certainly not everything that is to be said. Pluck a few trios from the wreath and let them bear fruit.

Good luck!

Dirk Blockeel, 23rd of January 2026

8. Kortjakje

M.: Pastoraal lied, ca. 1740

Arr.: D. Blockeel

♩ = 93
mel.

Measures 1-4 of the piece. The music is in 4/4 time. The melody is in the right hand, starting on a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The bass line is in the left hand, starting with a whole rest, followed by quarter notes G3, A3, and B3. The piece is in D major, indicated by two sharps (F# and C#) in the key signature.

Measures 5-8 of the piece. The melody continues with quarter notes D5, E5, and F#5, followed by a half note G5. The bass line continues with quarter notes C#4, D4, and E4, followed by a half note F#4. The piece is in D major, indicated by two sharps (F# and C#) in the key signature.

Measures 9-12 of the piece. The melody continues with quarter notes G5, A5, and B5, followed by a half note C6. The bass line continues with quarter notes F#4, G4, and A4, followed by a half note B4. The piece is in D major, indicated by two sharps (F# and C#) in the key signature.

Measures 13-16 of the piece. The melody continues with quarter notes C6, B5, and A5, followed by a half note G5. The bass line continues with quarter notes A4, B4, and C5, followed by a half note D5. The piece is in D major, indicated by two sharps (F# and C#) in the key signature.

mel. 8' solo ad lib.

11. Middendeel uit l'inverno

M.: A. Vivaldi, 1678-1741

Arr.: D. Blockeel

$\text{♩} = 69$

(uitvoering met herhaalde achtsten ook mogelijk)

3

5

7

tr. *rit.*

14. Ännchen von Tharau

T.: Volkslied

M.: S. Dach, 1636

Arr.: D. Blockeel

♩ = 116
solo

Änn - chen von Tha - rau ists, die mir ge - fällt, sie ist mein Le - ben, mein

7

Gut und mein Geld. Änn - chen von Tha - rau hat wie - der ihr Herz

13

auf mich ge - rich - tet in Lieb und in Schmerz: Änn - chen von Tha - rau, mein

19

Reich - tum, mein Gut, du mei - ne See - le, mein Fleisch und mein Blut!

15. Blijf mij nabij

T.: H.F. Lyte

M.: W.H. Monk, 1823-1889

Arr.: D. Blockeel

$\text{♩} = 80$

solo

7

13

div.

solo

19

16. Armoede lief

T.: G. Gezelle

M.: J. Ryelandt, 1870-1965

Arr.: D. Blockeel

Eenvoudig, niet te traag ♩ = 80

solo

Ar - moe - de lief, He - mels ge - rief

The first system of the musical score is in 3/4 time. It features a treble and bass staff. The treble staff has a 'solo' marking above the first measure. The lyrics 'Ar - moe - de lief, He - mels ge - rief' are written below the treble staff. The melody is simple, with a half note in the first measure, a quarter note in the second, and a half note in the third. The bass staff provides a simple accompaniment with a half note in the first measure and a quarter note in the second.

5
Geeft gij aan de - - - zen, Ar - moe ge - pre - - - zen,

The second system of the musical score is in 3/4 time. It features a treble and bass staff. The lyrics 'Geeft gij aan de - - - zen, Ar - moe ge - pre - - - zen,' are written below the treble staff. The melody is simple, with a half note in the first measure, a quarter note in the second, and a half note in the third. The bass staff provides a simple accompaniment with a half note in the first measure and a quarter note in the second.

9
Die om u la - - - ten Rijk - dom en sta - - - ten,

The third system of the musical score is in 3/4 time. It features a treble and bass staff. The lyrics 'Die om u la - - - ten Rijk - dom en sta - - - ten,' are written below the treble staff. The melody is simple, with a half note in the first measure, a quarter note in the second, and a half note in the third. The bass staff provides a simple accompaniment with a half note in the first measure and a quarter note in the second.

13
We - relds ge - rief, Ar - moe - de lief.

iets tegenh. *langzamer*

The fourth system of the musical score is in 3/4 time. It features a treble and bass staff. The lyrics 'We - relds ge - rief, Ar - moe - de lief.' are written below the treble staff. The melody is simple, with a half note in the first measure, a quarter note in the second, and a half note in the third. The bass staff provides a simple accompaniment with a half note in the first measure and a quarter note in the second. The system ends with a double bar line.

19. In dulci jubilo

M.: H. Seuse (?), ca. 1328

Arr.: D. Blockeel

♩ = 104

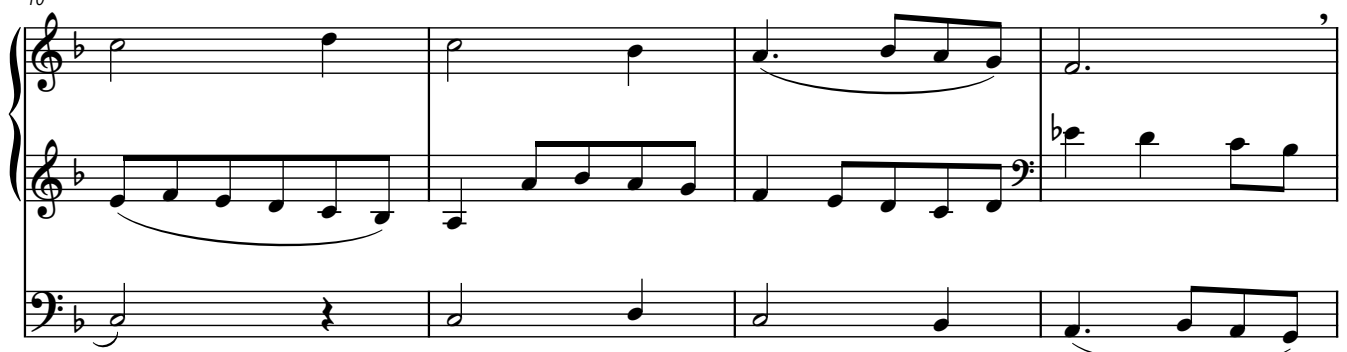

boven- en onderstem in canon (zie BWV 608)

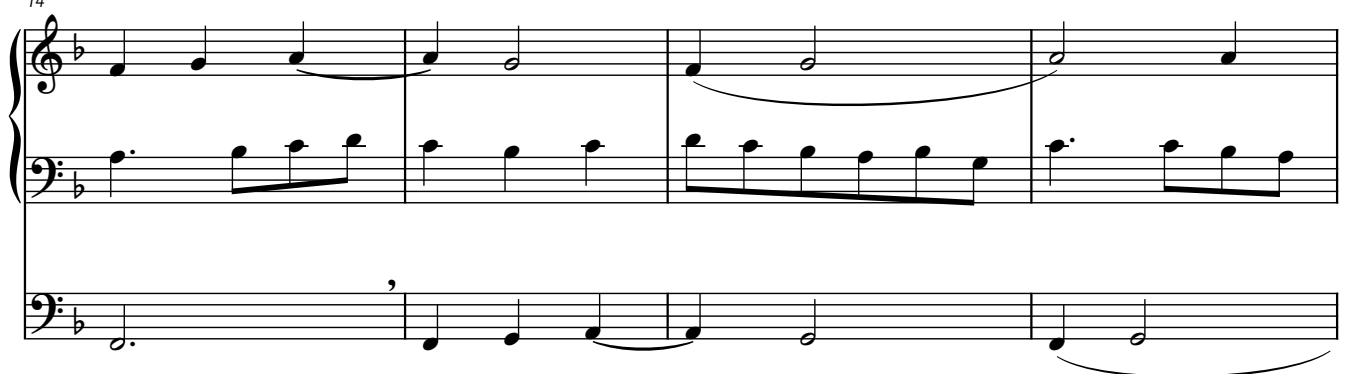
5

10

14

24. Herzlich lieb hab' ich dich

T.: M. Schalling, 1569

M.: M. Gastritz, 1571

Arr.: D. Blockeel

$\text{♩} = 60$

Herz - lich lieb hab' ich dich, o Herr, ich bitt', wollst sein von

The first system of the musical score is in G major (one sharp) and 3/4 time. It features a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The piano part consists of a treble and bass staff. The treble staff has a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The bass staff has a key signature of two flats (Bb, Eb) and a common time signature (C). The tempo is marked as quarter note = 60.

4

mir nicht fern mit dei - ner Huld und Gna - de. Die ganz' Welt nicht er -

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The piano part consists of a treble and bass staff. The treble staff has a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The bass staff has a key signature of two flats (Bb, Eb) and a common time signature (C).

8

- freu - et mich, nach Himm'l und Erd' nicht fra - ge ich, wenn

The third system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The piano part consists of a treble and bass staff. The treble staff has a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The bass staff has a key signature of two flats (Bb, Eb) and a common time signature (C).

11

ich nur, Herr, dich ha - - be. Und wenn mir gleich mein

The fourth system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The piano part consists of a treble and bass staff. The treble staff has a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The bass staff has a key signature of two flats (Bb, Eb) and a common time signature (C).

25. Ich ruf zu dir

een knipoog naar BWV 639

M.: D. Blockeel

$\text{♩} = 69$

solo

Ich ruf zu dir, Herr Je - su Christ, ich

3 bitt, er - - hör mein Kla - - - gen! Ver - -

5 - leih mir Gnad zu die - ser Frist, lass

7 mich doch nicht ver - - za - - - gen. Den

28. Ruk open, Heer

T.: F. Spee von Langenfeld

M.: Augsburg, 1666

Arr.: D. Blockeel

♩. = 44

4

9

13

29. Nu is die roe

M.: Brugge, 1651

Arr.: D. Blockeel

$\text{♩} = 74$

Nu is die roe van Jes - se ghe - bloeyt, Door Go - des

soe - ten dauw; Van d'hei - ligh Gheest Ma - ri - a be - sproeyt In

de - - ze scher - pe kauw! Heeft ons ghe - baert haar

Soon - tje kleyn Een maeg - dhe - vrucht, een Blom - me - reyn!

32. God is de Herder

T.: F. Eykans

M.: I. de Sutter, 1911-1988

Arr.: D. Blockeel

$\text{♩} = 46$

mel. (licht versierd begin)

4

7

(Refrein)

10

The musical score is written for three staves in 6/8 time, with a tempo marking of quarter note = 46. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The first system (measures 1-3) includes the instruction 'mel. (licht versierd begin)'. The second system (measures 4-6) continues the melody. The third system (measures 7-9) includes the instruction '(Refrein)' at measure 8. The fourth system (measures 10-12) concludes the piece with a double bar line at the end of measure 12.

34. Al heeft Hij ons verlaten

T.: J.W. Schulte Nordholt

M.: M. Teschner, 1584-1635

Arr.: D. Blokeel

$\text{♩} = 48$

Al heeft Hij ons ver - la - - ten, Hij laat ons nooit al -

The first system of the musical score is in 3/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It features a vocal line in the treble clef and a piano accompaniment in the bass clef. The lyrics are 'Al heeft Hij ons ver - la - - ten, Hij laat ons nooit al -'. The piano part has a steady bass line with some melodic movement in the right hand.

- leen. Wat wij in Hem be - za - ten is al - tijd om ons

The second system continues the musical score. The lyrics are '- leen. Wat wij in Hem be - za - ten is al - tijd om ons'. The piano accompaniment continues with a consistent bass line and melodic support for the vocal line.

heen als zon - licht om de bloe - men, een moe - der om haar

The third system of the musical score. The lyrics are 'heen als zon - licht om de bloe - men, een moe - der om haar'. The piano accompaniment maintains the same rhythmic and melodic patterns.

kind. Te veel om op te noe - men zijn wij door Hem be - mind.

The fourth and final system of the musical score. The lyrics are 'kind. Te veel om op te noe - men zijn wij door Hem be - mind.'. The piano accompaniment concludes with a final chord in the bass clef.

Blockeel, D.: Een krans van orgeltrio's

39

Measures 39-42 of the musical score. The piece is in B-flat major (two flats) and 3/4 time. The system consists of three staves: Treble, Bass, and a lower Bass staff. Measure 39 features a treble staff with eighth-note runs and a bass staff with a similar pattern. Measure 40 continues the eighth-note runs. Measure 41 shows a treble staff with a wavy line (trill) over a half note. Measure 42 concludes the system with a treble staff half note and a bass staff quarter note.

43

Measures 43-46 of the musical score. The system consists of three staves. Measure 43 has a treble staff with eighth-note runs and a bass staff with a similar pattern. Measure 44 continues the eighth-note runs. Measure 45 shows a treble staff with a half note and a bass staff quarter note. Measure 46 concludes the system with a treble staff half note and a bass staff quarter note.

47

Measures 47-50 of the musical score. The system consists of three staves. Measure 47 has a treble staff with eighth-note runs and a bass staff with a similar pattern. Measure 48 continues the eighth-note runs. Measure 49 shows a treble staff with a half note and a bass staff quarter note. Measure 50 concludes the system with a treble staff half note and a bass staff quarter note.

51

besluit

Measures 51-54 of the musical score, marked 'besluit' (concluding). The system consists of three staves. Measure 51 has a treble staff with a half note and a bass staff quarter note. Measure 52 continues the half note in the treble and quarter note in the bass. Measure 53 shows a treble staff with a half note and a bass staff quarter note. Measure 54 concludes the system with a treble staff half note and a bass staff quarter note.

con 16'

35. Mille regretz

M.: J. Desprez, ca. 1450-1521

Arr.: D. Blockeel

$\text{♩} = 50$

Mil - le re - gretz de vous ha -

The first system of the musical score for 'Mille regretz'. It consists of three staves: a vocal line (treble clef) and two piano accompaniment staves (treble and bass clefs). The tempo is marked as quarter note = 50. The vocal line begins with a half note 'Mil', followed by a half note 'le', and then a half note 're' which is tied to the next measure. The piano accompaniment provides a harmonic foundation with various note values and rests.

- ban - don - ner Et d'e - lon - ger, et

The second system of the musical score. The vocal line continues with a half note '- ban', a half note 'don', and a half note 'ner'. This is followed by a whole rest, then a half note 'Et', a half note 'd'e', a half note 'lon', and a half note 'ger' which is tied to the next measure. The piano accompaniment continues with its harmonic support.

d'e - lon - ger vo - tre fache a - mou - reu - se;

The third system of the musical score. The vocal line begins with a half note 'd'e', a half note 'lon', and a half note 'ger' which is tied to the next measure. This is followed by a whole rest, then a half note 'vo', a half note 'tre', a half note 'fache', a half note 'a', a half note 'mou', a half note 'reu', and a half note 'se' which is tied to the next measure. The piano accompaniment continues with its harmonic support.

J'ay si grand dueil et pai - ne

The fourth system of the musical score. The vocal line begins with a whole rest, then a half note 'J'ay', a half note 'si', a half note 'grand', a half note 'dueil', a half note 'et', and a half note 'pai' which is tied to the next measure. The piano accompaniment continues with its harmonic support.

36. L'homme armé

M.: 15de eeuw

Arr.: D. Blokeel

♩ = 112

met tongspelen

L'hom - me, l'hom - me, l'homme ar - mé,

4

- mé doibt on doub - - ter, doibt on doub - ter.

7

On a fait par - tout cri - er, Que chas - cun se

10

vienge ar - mer, d'un hau - bre - gon de fer.

39. Mary Young and Fair

M.: Oude Ierse wijs

Arr.: D. Blokeel

$\text{♩} = 112$

5

9

13

40. Hemelhuis

T.: R. De Clercq, 1911

M.: E. Hullebrouck, 1878-1965

Arr.: D. Blockeel

♩ = 48

Door mijn wo - ning speelt een zon - nig licht

'k Voel m'een klei - ne ko - ning In mijn gro - ten plicht Vrouw en kind te schra - gen

Op mijn ster - ke jeugd En ze hoog te dra - gen In__ mijn vreugd En__ ze

1. hoog te dra - gen In__ mijn vreugd! 2. In__ mijn vreugd!

INHOUDSTAFEL

#	Titel	Pag.
1	Trio 1	5
2	Trio 2	6
3	Trio 3	7
4	Trio 4	8
5	Trio 5	9
6	Trio 6	10
7	Trio 7	11
8	Kortjakje	12
9	Stille Nacht	14
10	Aan de oever van de vliet	15
11	Middendeel uit l'inverno	16
12	Humpty Dumpty	18
13	Als boten uit het niets vandaan (Schoon lief)	19
14	Ännchen von Tharau	20
15	Blijf mij nabij	22
16	Armoede lief	24
17	Het was een maghet uutvercoren	26
18	Het viel eens hemels douwe	27
19	In dulci jubilo	28
20	Jesu, meines Lebens Leben	30
21	Wenn ich zu Zeiten... (Ostern)	31
22	Jesus nur alleine	32
23	Auf meinen lieben Gott	33
24	Herzlich lieb hab' ich dich	34
25	Ich ruf zu dir	36
26	Vater unser	38
27	Der Mond ist aufgegangen	39
28	Ruk open, Heer	40
29	Nu is die roe	42
30	Zaaïen, maaïen, oogsten	44
31	Geef vrede, Heer, geef vrede	45
32	God is de Herder	46
33	Dit is de dag	48
34	Al heeft Hij ons verlaten	49
35	Mille regretz	52
36	L'homme armé	54
37	Als tussen licht en donker	56
38	Bundeslied	57
39	Mary Young and Fair	58
40	Hemelhuis	60
41	Wiegenlied	62